

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2780/2023
06.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство здравља, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1295/2023 од 30.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1295/2023 од 30.03.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1295/2023 од 30.03.2023. године и пресуда Основног суда у Врању П1 143/22 од 09.12.2022. године, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца и обавезује тужена да му на име потраживања које има према Здравственом центру Врање по решењу Основног суда у Врању ИИ 3694/17 од 27.06.2017. године, на име неисплаћених трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада за период од априла 2013. године закључно са новембром 2014. године исплати:

-за април 2013. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.05.2013. године до исплате,

-за мај 2013. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 30.06.2013. године до исплате,

-за јун 2013. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.07.2013. године до исплате,

-за јул 2013. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.08.2013. године до исплате,

-за септембар 2013. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.10.2013. године до исплате,

-за октобар 2013. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 30.11.2013. године до исплате,

-за новембар 2013. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.12.2013. године до исплате,
-за децембар 2013. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.01.2014. године до исплате,
-за јануар 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 28.02.2014. године до исплате,
-за фебруар 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.03.2014. године до исплате,
-за март 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 30.04.2014. године до исплате,
-за април 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.05.2014. године до исплате,
-за мај 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 30.06.2014. године до исплате,
-за јун 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.07.2014. године до исплате,
-за јул 2014. године износ од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 31.08.2014. године до исплате,
-за септембар 2014. године износ од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 31.10.2014. године до исплате,
-за октобар 2014. године износ од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 30.11.2014. године до исплате,
-за новембар 2014. године износ од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 31.12.2014. године до исплате,
- као и на име трошкова парничног поступка у предмету Основног суда у Врању П1 748/16 износ од 30.039,00 динара са законском затезном каматом на износ од 28.500,00 динара од 21.04.2017. године до исплате,
-и на име трошкова извршног поступка у предмету Основног суда у Врању ИИ 3694/17 износ од 6.999,00 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 125.554,32 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, у року од 15 дана од дана достављања отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1295/2023 од 30.03.2023. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Врању П1 143/22 од 09.12.2022. године, којом је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му на име потраживања које има према Здравственом центру Врање по решењу Основног суда у Врању Ии 3694/17 од 27.06.2017. године, исплати на име неисплаћених трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада за период од априла 2013. године до краја новембра 2014. године, појединачно одређене новчане износе са законском затезном каматом, ближе одређене у ставу првом изреке првостепене пресуде, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка у предмету Основног суда у Врању П1 748/16 износ и извршног поступка у предмету Основног суда у Врању Ии 3694/17, а обавезан тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 37.500,00 динара са законском затезном каматом почев извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са прелогом да Врховни суд о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној по члану 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...18/20, 10/23 – други закон, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији, ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у судском спору тужиоца, као запосленог, према Здравственом центру Врање, као послодавцу, за исплату накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, у периоду од априла 2013. године до новембра 2014. године, закључено је судско поравнање П1 748/16 дана 20.03.2017. године, на основу којег је донето решење о извршењу Основног суда у Врању ИИ 3694/17 од 27.06.2017. године, којим је одређена принудна наплата потраживања које је предмет овог парничног поступка. Принудно намирење одређено закључком јавног извршитеља на средствима на рачунима извршног дужника, које је достављено на спровођење НБС – Одељењу за принудну наплату Крагујевац, остало је без успеха. Наиме, рачуни Здравственог центра у Врању у непрекидној су блокади почев од 13.12.2016. године, укупно 1.827 дана, а новчани износ блокаде је 293.726.456,54 динара. Оснивач Здравственог центра Врање је тужена Република Србија, која финансира делатност Здравственог центра из уступљених јавних прихода.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, пресудама нижестепених судова је одбијен тужбени захтев уз образложење да је извршни поступак против послодавца, чији је оснивач тужена, још увек у току, а тужилац није доказао да су исцрпљена сва расположива средства извршења прописана Законом о извршењу и обезбеђењу, због чега нису испуњени услови за солидарну одговорност оснивача - тужене у смислу члана 14. Закона о стечају. До испуњености услова за солидарну одговорност оснивача дошло би тек у ситуацији ако запослени у извршном поступку не би могао да наплати своје потраживање, односно ако наступи један од разлога прописаних одредбом члана 129. став 1. тачка 4. и 6. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Изнето становиште нижестепених судова, Врховни суд не прихвата.

Чињенично је утврђено да тужилац потраживање из радног односа, за које је исходовао извршну исправу 20.03.2017. године, није намирио и поред одређене принудне наплате, јер су рачуни Здравственог центра у Врању, чији је оснивач Република Србија, у непрекидној блокади и не постоји друга имовина овог дужника која није у јавној својини тужене Републике Србије, а која би могла бити предмет принудног извршења.

По одредбама члана 11. став 1. и став 2. тачка 1. Закона о стечају („Службени гласник РС“ бр. 104/2009 ... 95/2018), стечајни поступак се отвара када постоји, између осталог, трајнија неспособност плаћања.

Чланом 12. истог закона прописано је да се постојање трајније неспособности плаћања претпоставља у случају када је предлог за покретање стечајног поступка поднео поверилац, који у судском поступку спроведеном у Републици Србији није могао намирити своје новчано потраживање било којим средством извршења.

Према члану 14. Закона о стечају, стечајни поступак се не спроводи, између осталог, према правним лицима чији је оснивач Република Србија, која се претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе, а за обавезе правног лица над којим се поступак стечаја не спроводи, солидарно одговарају његови оснивачи.

Чињенично је разјашњено да тужилац потраживање из извршне исправе које потиче из радног односа, након одређивања принудне наплате није намирио у периоду дужем од пет година, па је наступила претпоставка постојања трајније неспособности плаћања, као разлога за покретање стечајног поступка. Пошто се према Здравственом центру у Врању не може спровести стечајни поступак, наступили су услови за активирање солидарне одговорности тужене, као оснивача. Другостепени суд неправилно правно вреднује чињеницу да извршни поступак није обустављен у складу са одредбама члана 129. Закона о извршењу и обезбеђењу, пошто су у овом парничном, контрадикторном судском поступку, разјашњене све чињенице из којих следи постојање услова за активирање солидарне одговорности тужене Републике Србије, као оснивача правног лица, послодавца тужиоца.

Из наведених разлога на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке пресуде.

Како је тужилац успео у поступку по ревизији, то му на основу члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају трошкови поступка према оствареном успеху у спору, те је одлучено као у ставу трећем изреке. Висина накнаде ових трошкова одмерена је према опредељеном захтеву, те тужиоцу припадају трошкови у укупном износу од 125.554,32 динара и то: за састав тужбе и једног образложеног поднеска износ од по 9.000,00 динара, за приступ на три одржана рочишта износ од по 10.500,00 динара, за приступ на једно неодржано рочиште износ од 6.000,00 динара, за састав жалбе и ревизије износ од по 18.000,00 динара, за вештачење износ од 7.000,00 динара, све према АТ важећој у време пресуђења. Тужиоцу је признат трошак на име судских такси за тужбу и првостепену пресуду у износу од по 4.449,16 динара, за жалбу и другостепену пресуду у износу од по 3.026,00 динара и на ревизију и одлуку по ревизији у износу од по 6.052,00 динара, према ТТ. Тужиоцу на досуђене трошкове парничног поступка припада законска затезна камата од извршности пресуде до исплате, у складу са чланом 277. Закона о облигационим односима.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**